

Поштовани пријатељи,

Данас ученици Ваљевске гимназије имају писмени матурски из српског језика и књижевности. Једна од тема коју ће моћи да изабери на писменом је „Лирска исповест Десанке Максимовић”. Ученици који сада у јуну завршавају други разред започели су гимназијско школовање по реформисаном програму, одштампане су читанке и било каква измена програма за први и други разред мислим да је сада немогућа. Збирка *Трајим помиловање* у досадашњем програму четвртог разреда има свој завичај. Песникиња, која је стварала више од седам деценија, која је, како је говорио професор Слободан Ж. Марковић, својим животом, личношћу и делом обележила двадесети век – Век песникиње, треба трајно да задржи своје место, бар у програму четвртог разреда гимназије, који предвиђа 100 часова књижевности. Модерност, интертекстуалност, свременост лирског дијалога збирке *Трајим помиловање* матуранти су у досадашњем програму проучавали у септембру, после сагледавања стваралачког односа у књижевности, читањем и разговором о песми „Шта ли те спречи”. Ти часови су увек бокорили разговоре о важности, лепоти, моћи песничке речи и храбрили ученике да пишу и читају поезију.

Као професор који три деценије реализује наставне програме у основној и средњој школи сигурна сам да би за ученике била огромна штета да у свом гимназијском школовању не застану поново запитани над светом и животом вођени природним и умним песничким казивањем. Захваљујући различитим нивоима обраде, осврту, приказу, интерпретацији, могућностима корелације више наставних предмета, може се више од једне капљица, за коју се боримо, са врела Десанкиног узети и у наставни програм унети.

Природност, једноставност израза, лиричност, топлина поезије Десанке Максимовић на часовима редовне наставе и на часовима ваннаставних активности отвара широко поље умрежавања различитих предмета обавезног и изборног програма и пружа плодну земљу за пројектну наставу, која се у савременом школству сматра обавезном.

Пратећи, као руководилац литерарне секције, која носи име Десанке Максимовић, ученичко креирање антологије поезије Десанке Максимовић, поводом 120 година од рођења песникиње, осетила сам дивљење младих читалаца пред импозатним делом сабраним у десет књига критичког издања, који је доступан захваљујући раду Задужбине „Десанка Максимовић”. Одјек сусрета литерараца Ваљевске, Карловачке и Филолошке гимназије током радионице „На Десанкином трагу у Ваљевској гимназији”, показао је да би ученици желели да размакну границе обавезног програма и да са упознају не само са њеним песничким већ и са прозним и преводилачким радом.

Поетски конкурс „Десанка Максимовић” за најбољу збирку песама ученика средњих школа је већ 28 година најпознатији и најинтензивнији песнички конкурс који организује Ваљевска гимназија и Српска књижевна задруга и до сада је окупио око две хиљаде младих песника. Сви су они доказ виталности гласа песникиње међу ученицима средњих школа и великог разумевања и поштовања стваралаштва Десанке Максимовић.

Управо преко имена и дела Десанке Максимовић може се сагледати национални песнички родослов захваљујући и Награди „Десанка Максимовић” за песничко дело. Сајт Задужбине „Десанка Максимовић” олакшава ученицима и наставницима пут како до дела Десанке Максимовић, тако и до имена српске поезије за које треба да зна и сваки гимназијалац.

Младом читаоцу је баш у овом времену потребно благоразумевање којим га песнички глас благосиља. Глас песника нас изнова подсећа да живот правилима измиче. Остаје нам да будемо истрајни да збирком *Тражим помиловање* у обавезном програму четвртог разреда наградимо ученике средњих школа.

Песничка мисао остаје као трајан знамен вечног неслагања између истине песника и истине закона.

Осунчани поздрав из завичаја поезије,

Милена Милисављевић, професор Ваљевске гимназије, члан УО Задужбине „Десанка Максимовић“